EST. Semel dictum, iterum iterumque, imo semper dicendum : ÆTERNITATEM MEDITARE.

etum ad B. Virginem

O B. Virgo Deipara, prophetarum regina, æterni Verbi, ejusque fidelium et filiorum mater ab æterno ordinata, quæ Deum nobis tua carne virginea corporasti; per eumque beatæ æternitatis nobis aditum devicta morte reserasti, offer hoc meum, imo tuum opus benedicto filio tuo Jesu Christo, Salvatori nostro, ac toti SS. Trinitati, ab eaque impetra, ut quicumque illud lecturi sunt, ad ejus cultum et laudem perennem accendantur. Ipse enim est felix æternitas sua et nostra. Effice ut eam quasi summum bonum ardentissime diligamus; atque ex adverso peccatum et gehennam, quasi summum et æternum malum, summe horreamus et fugiamus : ac proinde effice pariter ut beatæ et miseræ æternitatis memoria, timor et amor jugiter nobis obversetur, ut BEATÆ ÆTERNITATI VIVAMUS, certemus, laboremus, patiamur dura et acerba quæque. Averte a nobis *cherem* et *anathema* reprobationis æternæ. Fac et forma nos *cherem* et *anathemata* Deo, in templo et gloria cœlesti. Filii tui sumus, vel esse cupimus. Monstra ergo te esse matrem, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

Omnis consummationis vidi finem : latum mandatum tuum nimis, *Psalm.* CXVIII.

In sempiternum ævum thesauriza. *S. Nazianzenus in Sentent.*

Junge cor tuum Æternitati Dei, et cum illo æternus eris. *Augustinus in Psalm.* XCXI.

Nullus labor durus, nullum tempus longum, quo gloria Æternitatis acquiritur. *Angeli apud Bedam in Histor.* lib. III, cap. XIX.

Pro paucis annis laboris omnium nobis sæculorum regna reddentur. *S. Antonius apud S. Athanasium.*

Vera beatitudo est sæculi beatitudinem spernere, neglectisque terrenis in divina flagrare. *S. Eucherius ad Valerianum.*

FINIS.

INDEX

LOCORUM SACRÆ SCRIPTURÆ

QUÆ IN HOC POSTERIORE COMMENTARIORUM TOMO EXPLICANTUR, VEL OBITER ILLUSTRANTUR.

Prior numerus paginam, secundus columnam, si unus tantum sit numerus, signum est ad proxime præcedentem referri.

EX VETERI TESTAMENTO.

EX GENESI.

Cap. I, *vers.* 6. Firmamentum in medio aquarum, *pag.* 242, *col.* 1.
II, 9. Lignum vitæ in medio paradisi, *ibid.*
X, 11. Ex illa terra egressus est Assur, et ædificavit Niniven, 28, 1.
XIX, 24. Pluit Dominus a Domino ignem, 383, 2.
XXII, 18. Benedicentur in semine tuo omnes gentes, 151, 2.
XXV, 23. Major serviet minori, 553, 2.
XXIX, 31. Videns autem Dominus quod despiceret Liam, *ibid.* 2.
XLVII, 9. Dies peregrinationis meæ, etc., parvi et mali, 404, 1.
— 31. Adoravit conversus ad lectuli caput, 206, 1.
XLIX, 18. Salutare tuum exspectabo, Domine, 335, 1.

EX EXODO.

Cap. XIII, *vers.* 17. Non duxit eos per terram Philistiim, quia vicina erat, 453, 1.

EX NUMERIS.

Cap. XII, *vers.* 7. In omni domo mea fidelissimus est, 387, 1.

EX DEUTERONOMIO.

Cap. XXXIII, *vers.* 2. Dominus de Sina venit, et de Seir ortus est nobis, apparuit de monte Pharan, et cum eo sanctorum millia, 248, 1.

EX LIBRO JOSUE.

Cap. XIV, *vers.* 15. Adam maximus ibi inter Enacim situs est, 110, 1.
XVII, 5. Ceciderunt funiculi Manasse absque terra Galaad, 373, 1.
XXIV, 7. Adduxit super eos mare, et operuit eos, 581, 2.

EX LIBRO JUDICUM.

Cap. V, *vers.* 31. Qui diligunt te, sicut sol in ortu suo splendet. ita rutilent, 608, 1.
VI, 15. Ecce familia mea infima est in Manasse, 111, 1.
XV, 16. In maxilla asini, in mandibula pulli asinarum, 195, 2.

EX LIBRO I REGUM.

Cap. II, *vers.* 18. Samuel autem ministrabat ante faciem Domini, 80, 2.
XXVI, 8. Nunc ergo perfodiam eum lancea in terra, semel, et secundo opus non erit, 166, 1.
XXX, 14. Erupimus ad australem plagam Cerethi, 289, 2.

EX LIBRO II REGUM.

Cap. XIV, *vers.* 14. Omnes morimur, et quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur, 66, 2.
XXI, 7. Pepercit rex Miphiboseth filio Jonathæ, 604, 2.

EX LIBRO III REGUM.

Cap. IV, *vers.* 25. Unusquisque habitavit sub vite et ficu sua, 394, 1.

EX LIBRO IV REGUM.

Cap. II, *vers.* 12. Pater mi, currus Israel, et auriga ejus, 615, 2.
IX, 24. Jehu implevit manum suam in arcu, 463, 1.
XVII, 24. Et collocavit eos in civitatibus Samariæ, et habitaverunt in urbibus ejus, 68, 1.

EX LIBRO I PARALIPOMENON.

Cap. III, *vers.* 17. Filii Jechoniæ fuerunt Asir, Salathiel, Melchiram, Phadaia, etc., 318, 2.

EX LIBRO II PARALIPOMENON.

Cap. V, *vers.* 8. Cherubim expanderent alas super locum, 581, 2.

EX LIBRO I ESDRÆ.

Cap. VI, *vers.* 19. Fecerunt pascha decima quarta die mensis primi, 317, 1.

EX LIBRO II ESDRÆ.

Cap. IV, *vers.* 5. Ne operias iniquitatem eorum, 581, 2.

EX LIBRO JOB.

Cap. III, 3. Pereat dies in qua natus sum, 533, 2.
IX, 6. Qui commovet terram de loco suo, etc.: qui præcipit soli, et non oritur, 373, 2.
— 7. Stellas clausit quasi sub signaculo, 351, 1.
XXII, 14. Circa cardines cœli perambulat, nec nostra considerat, 367, 1.
XXIX, 18. Et sicut palma multiplicabo dies meos, 609, 2.

EX LIBRO PSALMORUM.

Psalm. VII, 15. Ecce parturiit injustitiam, concepit dolorem, 202, 2.

X, *secundum Hebr.* 7. Sub lingua ejus labor et dolor, *ibid.*
XXII, 4. Et si ambulavero in medio umbræ mortis, 241, 2.
XXXV, 9. Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, 323, 2.
XLI, 3. Quando veniam et apparebo ante faciem Dei, 30, 2.
XLIV, 1. Eructavit cor meum verbum bonum, 368, 1.
LI, 10. Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei, speravi in misericordia Dei in æternum, 527, 2.
LIV, 13. Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique, etc., 520, 1.
LIX, 10. In Idumæam extendam calceamentum meum, 254, 2.
LXIV, 1. Te decet hymnus Deus in Sion, 235, 2.
LXV, 18. Iniquitatem si aspexi in corde meo, 102, 2.
LXVII, 5. Iter facite ei, qui ascendit super occasum, 377, 2.
— 18. Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium : Dominus in eis, in Sina, in sancto, 257, 2.
LXVIII, 21. Improperium exspectavit cor meum et miseriam, 225, 1.
LXXII, 1. Quam bonus Israel Deus, 143, 2.
LXXIII, 3. Leva manus tuas in superbias eorum in finem, 378, 1.
— 14. Dedisti eum escam populis Æthiopum, 304, 2.
LXXVI, 19. Vox tonitrui tui in rota, 257, 2.
LXXVII, 19. Numquid poterit Deus parare mensam in deserto? quoniam percussit petram, 453, 1.
LXXIX, 18. Fiat manus tua super virum dexteræ tuæ, 382, 1.
XC, 6. A negotio perambulante in tenebris, ab incursu et dæmonio meridiano, 367, 1.
— 13. Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem, 370, 2.
CII, 4. Qui coronat te in misericordia et miserationibus, 433, 2.
CIII, 3. Qui ponis nubem ascensum tuum, 257, 2.
CIV, 15. Nolite tangere christos meos, 260, 2.
CV, 9. Increpuit mare Rubrum, et exsiccatum est, 384, 1.
CVIII, 6. Constitue super eum peccatorem, 381, 2.
CXIII, 2. Facta est Judæa sanctificatio ejus, 577, 1.
CXXVII, 3. Filii tui sicut novellæ olivarum in circuitu mensæ tuæ, 528, 1.
CXXXI, 9. Sacerdotes tui induantur justitiam, 606, 2.
— 16. Sacerdotes ejus induam salutari, *ibid.*
CXXXVI, 2. In salicibus in medio ejus, suspendimus organa nostra, 365, 1.
CXXXVII, 7. Si ambulavero in medio tribulationis, 241, 2.
CXXXIX, 10. Labor labiorum ipsorum operiet eos, 202, 2.

EX PROVERBIIS.

Cap. III, *vers.* 12. Quasi pater in filio complacet sibi, 206, 1.
VIII, 27. Quando præparabat cœlos, aderam, 231, 2.
XXIII, 5. Ad opes, quas non potes habere, quia facient sibi pennas quasi aquilæ, et volabunt in cœlum, 194, 2.

EX LIBRO CANTICORUM.

Cap. II, *vers.* 8. Ecce iste venit transiliens colles, 401, 2.
— 16. Dilectus meus mihi, et ego illi, 134, 2.
IV, 8. De vertice Sanir et Hermon, de cubilibus leonum, 485, 2.
V, 1. Bibite et inebriamini, 323, 2.
— 8. Adjuro vos, filiæ Jerusalem, ut nuntietis dilecto meo, quia amore langueo, 255, 1.
VIII, 6. Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, 348, 2.

EX LIBRO SAPIENTIÆ.

Cap. IV, 12. Fascinatio nugacitatis obscurat bona, 310, 2.

EX ECCLESIASTICO.

Cap. II, *vers.* 5. Homines receptibiles in camino humiliationis, 529, 2.
VI, 22. Quasi lapidis virtus probatio erit in illis, et non demorabuntur projicere illam, 504, 1.
XIX, 3. Putredo et vermes hæreditabunt illum, 264, 1.
XXI, 7. Qui odit correptionem, vestigium est peccatoris, 552, 2.
XXIV, 14. Ab initio, et ante sæcula creata sum, 117, 2.
XLIII, 29. Multa dicemus, et deficiemus in verbis : consummatio autem sermonum, ipse est in omnibus, 235, 1, 2.
— 30. Gloriantes ad quid valebimus? *ibid.*
— 32. Supervalebit enim adhuc, *ibid.*
— 34. Exaltantes replemini virtute, *ibid.*
XLV, 21. Et dedit illi in præceptis suis potestatem docere Jacob testimonia, 572, 2.
XLVIII, 9. Qui scriptus es in judiciis temporum lenire iracundiam Domini, 515, 2.
— 10. Veniet Elias conciliare cor patris ad filium, et restituere tribus Jacob, 616, 2.

EX ISAIA.

Cap. II, *vers.* 2. Præparatus mons domus Domini, 231, 2.
III, 12. Mulieres dominatæ sunt eis, 206, 1.
— 17. Decalvabit Dominus verticem filiarum Sion, et Dominus crinem earum nudabit, 261, 2.
X, 5. Væ Assur, virga furoris mei, 106, 1.
XXI, 7. Vidit currum duorum equitum, ascensorem asini, et ascensorem cameli, 244, 2.
XXVIII, 15. Percussimus fœdus cum morte, et cum inferno fecimus pactum, 18, 2.
— 21. Ut faciat opus suum, alienum opus ejus, peregrinum est opus ejus ab eo, 66, 1.
XXXIII, 1. Væ qui prædaris, nonne et ipse prædaberis? 106, 1.
XXXVIII, 10. In dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi, 242, 1.
XL, 31. Qui sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas sicut aquilæ, current, et non laborabunt, 136, 1.
XLIII, 13. Ab initio ego ipse, 117, 2.
LX, 15. Ponam te in superbiam sæculorum, 176, 2.
LXI, 6. In gloria earum superbietis, *ibid.*
— 10. Indumento justitiæ circumdedit me, 605, 2.

EX JEREMIA.

Cap. I, *vers.* 14. Ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores terræ, 422, 2.
X, 2. A signis cœli nolite metuere, quæ timent gentes, 275, 1.
XI, 14. Ne assumas pro eis laudem, 240, 1.
XXII, 24. Si fuerit Jechonias annulus in manu dextera mea, inde evellam eum, 349, 1.
XLIV, 17. Faciemus omne verbum quod egredietur de ore nostro, 208, 1.

EX THRENIS.

Cap. II, *vers.* 19. Consurge, lauda in nocte, 240, 1.
IV, 3. Filia populi mei crudelis quasi struthio in deserto, 70, 2.

EX EZECHIELE.

Cap. V, *vers.* 5. Ista est Jerusalem, in medio gentium posui illam, 242, 1.
XVI, 5. Non pepercit super te oculus, 604, 2.
XXVIII, 14. In medio lapidum ignitorum ambulasti, 367, 1.
XXXIV, 23. Pastorem suscitabo servum meum David, 347, 2.

EX DANIELE.

Cap. VII, *vers.* 10. Judicium sedit, et libri aperti sunt, 602, 1.

EX OSEE.

Cap. XIII, *vers.* 14. Ero mors tua, o mors, 206, 1.

EX SOPHONIA.

Cap. I, *vers.* 7. Silete a facie Domini Dei, 234, 2.

EX LIB. I MACHABÆORUM.

Cap. I, *vers.* 3. Et siluit terra in conspectu ejus, *ibid.*

EX NOVO TESTAMENTO.

EX S. MATTHÆO.

Cap. II, *vers.* 6. Et tu, Bethlehem Juda, nequaquam minima es in principibus Juda, 109, 1, 2.
V, 3. Beati pauperes spiritu, 458, 2.
VI, 34. Sufficit diei malitia sua, 82, 1.
X, 29. Nonne duo passeres asse veneunt, et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro? 220, 2.
— 35. Veni separare hominem adversus patrem suum, et filium adversus matrem suam, etc., et inimici hominis domestici ejus, 145, 1.
XI, 10. Hic est enim de quo scriptum est : Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, etc., 584, 1.
— — Præparabit viam ante faciem tuam, *ibid.*
— 25. In illo tempore respondens Jesus dixit, 409, 1.
XVII, 10. Elias jam venit, 614, 1.
XXI, 44. Qui ceciderit super lapidem istum, confringetur; super quem vero ceciderit, conteret eum, 504, 2.
XXIII, 14. Væ vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, qui devoratis domos viduarum, orationes longas orantes, 278, 1.
XXIII, 32. Et vos implete mensuram patrum vestrorum, 416, 2.

EX S. LUCA.

Cap. I, *vers.* 17. Convertet corda patrum in filios, et incredulos ad prudentiam, 617, 1.
— 54. Suscepit Israel puerum suum, 373, 1.
— 69. Erexit cornu salutis nobis in domo David pueri sui, *ibid.*
VIII, 24. Increpavit ventum et tempestatem aquæ, 384, 1.

EX S. JOANNE.

Cap. I, *vers.* 14. Vidimus gloriam quasi unigeniti a Patre, 121, 1.
— 16. De plenitudine ejus nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia, 402, 2.
II, 19. Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud, 587, 2.
VIII, 25. Principium, qui et loquor vobis, 118, 1.
— 41. Nos ex fornicatione non sumus nati, unum patrem habemus et colimus Deum, 455, 2.
XII, 15. Noli timere, filia Sion, ecce rex tuus, etc., 457, 2.

EX ACTIS APOSTOLORUM.

Cap. VIII, *vers.* 10. Hæc est virtus Dei, quæ vocatur magna, 340, 1.
XIII, 40. Videte ergo ne superveniat vobis quod dictum est in Prophetis : Videte contemptores et admiramini, et disperdimini, 205, 2; 207, 2.

EX EPISTOLIS S. PAULI.

Rom. XV, 8. Dico Christum Jesum ministrum fuisse circumcisionis, 152, 1
— — 16. Sanctificans Evangelium Dei, 305, 2.
I *Cor.* XI, 27. Reus erit corporis et sanguinis Domini, 558, 1.
Galat. I, 17. Abii in Arabiam, 17, 2.
Philipp. III, 3. Nos enim sumus circumcisio, 448, 2.
Hebr. I, 7. Qui facit angelos suos spiritus, 477, 1.
XIII, 16. Talibus enim hostiis promeretur Deus, 308, 1.

EX EPISTOLA S. JUDÆ.

Vers. 9. Non est ausus judicium inferre blasphemiæ, sed dixit : Imperet tibi Dominus, 383, 2.

EX APOCALYPSI.

Cap. II, *vers.* 9. Ab his qui se dicunt Judæos esse, et non sunt, 448, 2.
V, 12. Dignus est Agnus accipere virtutem et divinitatem, 435, 1.
VII, 14. Laverunt stolas suas in sanguine Agni, 581, 2.